

Роль жіночих організацій у вирішенні соціально-економічних проблем

Іванна Георгізова,
аспірант кафедри новітньої історії
Черкаського національного університету
ім. Б. Хмельницького

Одним з найважливіших проявів паритетної демократії є рівність чоловіків і жінок на ринку праці. Цей принцип передбачає однакові права на одержання роботи, рівну оплату праці чоловіків і жінок, а також однакові, незалежно від статі, можливості кар'єрного зростання.

Актуальність вирішення проблеми рівноправності жінок і чоловіків на ринку праці в нашій країні обумовлюється, зокрема, тим, що питома вага жінок, зайнятих у народному господарстві, в останні тридцять років сягає більше 50 %. У Черкаській області, наприклад (за офіційною статистикою) серед працівників торгівлі – 65,4 % жінок, у промисловості – 44,7 %, в системі громадського харчування – 84,6 %, у сфері освіти – 74,5 %, в системі охорони здоров'я – 82,6 %.

1999 року Україна підписала Європейську соціальну хартію, ухвалену 18 жовтня 1961 року в Турині. Цей документ створювався як аналог Конвенції з прав людини у соціальній сфері. Його мета – забезпечити ефективну реалізацію основних соціальних прав людини. 1996 року Комітет Міністрів Ради Європи прийняв нову редакцію Хартії. Дотримуватися її вимог зобов'язалася й Україна. Зокрема, 1999 року Верховна Рада ратифікувала Конвенцію Міжнародної організації праці №156 „Про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок”.

Взагалі, будь-яка державна політика стосовно прав жінок може складатися з таких компонентів: компенсація об'єктивно складного становища жінок на ринку праці (з урахуванням важливості для суспільства інших функцій, які виконує жінка за межами цього ринку, насамперед – піклування про дітей, забезпечення нормальної ситуації в родині, що дозволяє чоловікові трудитися з повною віддачею); боротьба з дискримінацією жінок; заходи для підвищення об'єктивної конкурентоспроможності жінок на ринку праці.

Внесок українських жіночих організацій у вирішення проблем

стосовно зайнятості жінок досить вагомий. Зокрема, організація „Жінки України” отримала грант від Всесвітнього банку для створення робочих місць для жіноцтва. Міжнародна федерація ділових жінок „Либідь” започаткувала школу економічних знань „Моя справа”, де потенційні бізнес-леді оволодівають основами економічних знань. Жіночі організації у своїх програмових документах висувають вимогу надавати жінкам соціально-психологічну і матеріальну підтримку.

Активістки організацій забезпечують жінок необхідною інформацією щодо їх юридичних прав, проводять інформаційні заходи правового характеру. (Прикладом такої роботи є ефективна діяльність Асоціації сприяння жіночому підприємництву у Вінницькій області).

На I Всеукраїнському конгресі жінок в ході роботи секції „Жінка і економіка. Права працюючих жінок” наводилися такі дані: серед звільнених працівників у сфері економіки – 55 % жінок; серед випускників навчальних закладів, які не одержали направлення на роботу, жінок 70 %. Отже, дискримінація, попри всі добрі наміри та зобов'язання, існує.

Відтак, для сприяння жіночим ініціативам великого значення набуває створення різнопланових жіночих клубів, організацій, які б реально допомагали жінкам пристосовуватися до нових умов, де б жінки навчалися знаходити прийнятну для них роботу. В цих організаціях консультанти мають допомагати своїм клієнткам добре орієнтуватися в сучасних економічних реаліях, бути психологічно впевненими в собі.

На початку 2000 року в Україні розпочалась реалізація програми „Сприяння розвитку жіночого підприємництва”. Нею опікуються Український соціолого-освітній жіночий центр, Шведська консалтингова компанія, Міжнародний інститут „Жінка й управління” (Росія) за фінансової підтримки фонду TACIS, Шведської агенції з міжнародного розвитку та програми „Гендер у розвитку” ПРООН. Головна мета проекту – посилення ролі жінок на українському ринку праці, особливо у сфері приватного підприємництва; привернення уваги суспільства до вкладу жінок в його розвиток; підтримка жінок-підприємниць, зокрема – жінок-власників підприємств малого бізнесу та жінок, що працюють у великих компаніях; допомога українським жінкам встановлювати контакти з колежанками в європейських країнах.

У межах програми планується створення в Києві центру, де безробітні жінки могли б одержати підтримку цікавим ідеям щодо розвитку свого бізнесу, а жінки – діючі підприємниці отримували б постійні консультації фахівців і могли створювати власні мережі для спілкування та обміну досвідом.

Планується проведення семінарів-практикумів для жінок-підприємниць за участю фахівців зі Швеції та Росії на теми: „Жіночі ідеї і торговий ярмарок”, „Психологія власника бізнесу”, „Бізнес АБВ – управління компанією крок за кроком”, „Керуй своєю фірмою”, „Техніка бізнес-переговорів”, „База рішень: як приймати правильні бізнес-рішення”.

**Роль жіночих організацій
у вирішенні соціально-економічних проблем**

Іваниця Георгієвна

„Практичний маркетинг” тощо.

Отже, важливими етапами роботи задля поліпшення становища жінок у сфері праці можна вважати такі: створення нових і вдосконалення діючих курсів підвищення кваліфікації, шкіл жіночого лідерства, юридичних консультацій, кредитних спілок, центрів „Жінка для жінки”, а також деякі інші.

Література:

1. Діти, жінки та сім'я в Черкаській області: Статистичний збірник. – Черкаси, 2002. – С. 45.
2. Доповідь про виконання в Україні Конвенції ООН „Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок”. – К., 1998. – С. 34.
3. Жінка на порозі ХХІ століття: становище, проблеми, шляхи соціального розвитку (Збірник матеріалів Всеукраїнського конгресу жінок, Київ, 21 – 23 травня 1998 року). – К.: НВФ „Студцентр”, 1998. – 182 с.
4. Закон України „Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці №156 про рівне ставлення і рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками” від 22 жовтня 1999 року №1196-14 // Голос України. – 1999. – 30 жовтня. – С. 3.
5. **Невмержинський Ю. М., П'яткіна Н. П.** Місце жінки в суспільному та економічному житті / Жінка в Україні. Міжвідомчий науковий збірник. – Т. 23. – К., 2001. – С. 320.